

Suomen kehitysyhteistyön tilastot –palvelun käyttöohje

1. Käyttöliittymä

Suomen ulkoministeriön kehitysyhteistyötä koskevat tilastotietokannat on toteutettu Px-Axis -tuoteperheen avulla ja itse palvelu PX-Web -järjestelmällä. Px-Web -palvelussa voit tehdä taulukkopöiminnan valitsemalla muuttujakohtaisista valikoista halutut luokat. Tulokseksi saat valintojen mukaisen taulukon tai kuvaajan selaimeen. Käyttääksesi palvelua tarvitset vain selaimen. Palvelu toimii kaikilla standardiselaimilla.

Taulukon muuttujien järjestystä voi vapaasti vaihtaa riveillä ja sarakkeilla. Taulukon voi myös muuntaa useisiin eri tiedostomuotoihin jatkokäsittelyä varten. Jos haluat käsitellä taulukoita kokonaisuuksina, jotka ovat liian isoja selaimessa avattavaksi, voit siirtää niitäkin työasemalle monessa eri tiedostomuodossa.

Isojen taulukoiden siirtämiseksi ja käsittelemiseksi omalla työasemalla suositellaan alkuperäistä PC-Axis -tiedostomuotoa, ja Tilastokeskuksen verkkopalvelusta vapaasti ladattavaa [PC-Axis -ohjelmaa](#).

2. Miten Px-Web -tilastotietokantapalveluja käytetään?

2.1. Taulukon poiminta

Seuraavassa esimerkissä (kuva 9.) tarkastellaan poimintarajaussivun toimintoja.

Kuva 1. Poimintarajaussivu

The screenshot shows the website 'Suomen kehitysyhteistyön tilastot' (Statistics of Finnish Development Cooperation). The page title is 'Suomen kehitysyhteistyön myönnöt ja maksatukset kohdemaan ja toimialan mukaan 2006-2013 muuttujina Kohdema, Myönnöt ja maksatukset, Vuosi ja Toimiala'. The main content area contains a table with four columns: 'Kohdema *', 'Myönnöt ja maksatukset *', 'Vuosi *', and 'Toimiala *'. Each column has a search box and a 'Alkaen riviltä' checkbox. The 'Kohdema *' column shows a list of countries including Aasia, Afganistan, Afrikka, Albania, Algeria, and Amerikka. The 'Myönnöt ja maksatukset *' column shows 'Myönnöt' and 'Maksatukset'. The 'Vuosi *' column shows years from 2006 to 2011. The 'Toimiala *' column shows various activity categories like 'Avunantajien hallintokulut', 'Energia', and 'Julkinen hallinto ja kansalaisyhteiskunta'. Below the table, there is a note about the number of rows and columns displayed, and a 'Jatka' button.

suomi

Suomen kehitysyhteistyön tilastot

>> Suomen kehitysyhteistyö >> Myönnöt ja maksatukset >>
Kehitysyhteistyön myönnöt ja maksatukset kohdemaan ja toimialan mukaan 2006-2013 muuttujina Kohdema, Myönnöt ja maksatukset, Vuosi ja Toimiala

Kehitysyhteistyön myönnöt ja maksatukset kohdemaan ja toimialan mukaan 2006-2013 muuttujina Kohdema, Myönnöt ja maksatukset, Vuosi ja Toimiala

Tietoja Alaviitteet OHJE 1 JA 2

Merkitse valintasi ja valitse esitysmuoto (taulukko ruutuun tai tiedostomuoto). **Valintaohje** OHJE 3
*-merkityille muuttujille tarvitaan ainakin yksi arvo

Kohdema * OHJE 4	Myönnöt ja maksatukset *	Vuosi *	Toimiala *
Yhteensä 151 Valittu 0	Yhteensä 2 Valittu 0	Yhteensä 8 Valittu 0	Yhteensä 31 Valittu 0
Aasia, alueellinen Afganistan Afrikka, alueellinen Albania Algeria Amerikka, alueellinen	Myönnöt Maksatukset	2006 2007 2008 2009 2010 2011	Avunantajien hallintokulut Energia Erittelemätön Hyödykeapu ja yleinen ohjelmatuki Hätäapu Julkinen hallinto ja kansalaisyhteiskunta
Etsi <input type="text"/> <input type="button" value=">"/>	Etsi <input type="text"/> <input type="button" value=">"/>	Etsi <input type="text"/> <input type="button" value=">"/>	Etsi <input type="text"/> <input type="button" value=">"/>
☐ Alkaen riviltä	☐ Alkaen riviltä	☐ Alkaen riviltä	☐ Alkaen riviltä

Valittuja taulukkosoluja: 0 (enimmäisraja on 100 000)
Selailunäkymä on rajoitettu 1 000 riviin ja 30 sarakkeeseen

Taulukkonäkymä 1

Sivun yläreunan linkeistä löydät ohjeita ja taulukon / tilaston metatietoja

1. Kohdasta "Tietoja" löydät taulukon tekijän yhteystiedot.
2. Määritelmät -kohdasta saat näkyviin taulukon kuvauksen sekä linkit kyseisen tilaston muihin dokumentteihin kuten käsitelmät ja laatukuvauksiin verkossa.
3. Valintaohjeesta saat tarkemmat ohjeet (mm. Windows-käyttöliittymästandardin mukaiset näppäinyhdistelmät hiiren käytön tehostamiseksi).

Valintalaatikot

4. Maajaan ja Aluejaon (alueluokituksen) voit valita Kohdemaa-pudotusvalikosta.
5. Muuttujan luokan/luokat voit valita kunkin muuttujan valintalaatikosta. Ne muuttujat joista on pakko tehdä jokin valinta (ei oletusvalintaa), on merkitty punaisella tähdellä. ●
6. Voit valita valintalaatikosta kaikki tai tyhjentää valinnan erillisistä painikkeista .
7. Listan tekstin leveyttä voit säätää nuolipainikkeilla: ⇐ .
8. Etsi-toiminnolla (valintalaatikoiden alapuolella) voit rajata valintaa kirjoittamalla kenttään esim. halutun luokitusasteen tai tekstin alun, josta valinta alkaa.

Taulukon koko ja siirtomuodot

9. Valintalaatikoiden alapuolella näkyy valinnan kokorajoitus riveinä ja sarakkeina.
10. Valittujen rivien ja sarakkeiden määrä on näkyvissä sivun alalaidassa.
11. Voit valita otatko taulukon ruudulle (oletus).
12. Jos haluat taulukkoon rivejä tai sarakkeita enemmän kuin on mahdollista hakea selaimen ruudulle, voit valita pudotusvalikosta haluamasi tiedostomuodon. Valittavanasi on useita eri siirtomuotoja.

Huomaa, että **Excel -muodossa sarakkeiden enimmäismäärä on 250.**

Valinnat tehtyäsi, paina Jatka-painiketta.

2.2. Taulukon muokkaus selaimessa

Taulukon metatietoja löytyy oikean reunan pikapainikkeista. Saat näkyviin alaviitteen, kuvauksen ja taulukkoselosteen. Taulukon voit myös kätevästi lajitella haluamaasi järjestykseen pikapainikkeella (kuva 2.).

>> Suomen kehitysyhteistyö >> Myönnöt ja maksatukset >>
Kehitysyhteistyön myönnöt ja maksatukset kohdemaan ja toimialan mukaan 2006-2013 muuttujina Kohdema, Myönnöt ja maksatukset, Vuosi ja Toimiala

Muuta ja laske Tallenna nimellä Taulukkonäkymä 1

Kehitysyhteistyön myönnöt ja maksatukset kohdemaan ja toimialan mukaan 2006-2013 muuttujina Kohdema, Myönnöt ja maksatukset, Vuosi ja Toimiala

	Julkinen hallinto ja kansalaisyhteiskunta			
	Maksatukset			
	Afganistan	Algeria	Angola	
2006	3 617 891	0	566 000	
2007	5 812 664	0	625 399	
2008	6 949 004	0	800 723	
2009	8 399 956	0	707 684	
2010	7 620 929	0	35 222	
2011	7 798 976	0	33 108	
2012	8 660 175	0	33 915	
2013	8 677 851	0	0	

Alaviitteet

Kehitysyhteistyön myönnöt ja maksatukset maan ja toimialan mukaan 2006-2013. Luvut sisältävät kaiken julkisen kehitysyhteistyön (Official Development Assistance, ODA). Julkisella kehitysyhteistyöllä tarkoitetaan kaikkia julkisen sektorin toimenpiteitä avustusrivien ohjaamiseksi kehitysmaille tai monikeskeisille kehitysapua antaville järjestöille, laitoksille tai yksiköille.

Kuva 2. Taulukkonäkymä selaimessa

Seuraavassa on esitetty muokkaa ja laske-valikon ominaisuuksia. Suosittelemme kuitenkin **vasta-alkajalle pelkästään painikkeiden käyttöä**, sillä alasvetovalikoiden lisätoimintojen käyttö vaatii enemmän paneutumista.

1. Muokkaa ja laske -valikossa voit esim.

- vaihtaa rivi- ja sarakemuuttujien järjestystä
- poistaa nolla-, viiva- ja pistekoodirivejä
- summata tai poistaa muuttujia
- muuttaa desimaaleja
- muuttaa tekstejä
- tehdä laskutoimituksia (vähennys, kerto, jako, prosentti)

- "Käännä manuaalisesti" -toiminnolla voit vapaasti valita muuttujat riveille ja sarakkeille

2. Tallenna-valikosta voit valita siirtomuodon. Useimmin käytetyille löytyvät myös pikapainikkeet XLS, PX ja CSV.

Huom. Taulukon pyörittämiselle, nollarivien poistolle ja summaukselle on myös pikapainikkeet, mutta siirrettäessä taulukkoa Exceliin, kannattaa käyttää tallennusvaihtoehtoa "Excel ruudulta", jotta nollarivit eivät palaudu Excelissä. Huomaa myös, että sarakkeiden enimmäismäärä Excelissä on 250.

3. Kuviot ja kartat -valikosta voit näyttää taulukon pikagrafiikkana ja muokata kuvaajaa käyttötarkoituksen mukaiseksi.

3. Kuviot - tilastografiikka

Poimittu taulukko on tarkasteltavissa myös tilastokuviona. Vaikka grafiikka on tarkoitettu tietojen pikaiseen havainnollistamiseen, voi kuvionäytön eri säätimiä kokeilla ja niitä käyttämään opetellen laatia myös varsin laadukkaitakin, jopa julkaisukelpoisia tilastokuvioita.

Muutamia vihjeitä kuvion laadintaan

Huomaa, että kuvan suunnittelu alkaa jo taulukon poimintarajauksesta. Liian laajoista tai rajaamattomista taulukoista ei voi syntyä kunnollisia kuvioita. Tee tietokantapoiminta valiten **vain ja ainoastaan ne tiedot, jotka haluat kuvioksi** ja pyri jo etukäteen miettimään minkälaista kuviota olet rakentamassa. Hyvän kuvion takana on yleensäkin varsin pieni numeroaineisto. Jos taulukko ei mahdu kerralla selaimen ruudulle, se voi jo olla liian iso minkäänlaisena kuviona tarkasteltavaksi.

- Esimerkiksi aikasarjakuvioon (viivadiagrammi) ei kannata yrittää mahduttaa enempää kuin n. 6-7 sarjaa (muuttujan arvoa) kerrallaan.
- Jos puolestaan et ole tekemässä aikasarjakuviota, niin valitse aikamuuttujan arvoista vain se jota haluat tarkastella.
- Älä valitse maa- ja aluemuuttujasta liikaa arvoja kerralla (esimerkiksi kaikkia maita).
- Piirakkakuvioon kannattaa valita useampia arvoja vain yhdestä muuttujasta ja jättää tästä muuttujasta pois "Yhteensä"-arvo.
- Ylipäätensä, jos haluat kuviossa vertailla tietyn muuttujan arvoja keskenään, niin kannattaa usein jättää kyseisen muuttujan "Yhteensä" arvo valitsematta.

Vältä poimintarajauksessa muutenkin monivalintaa useammasta kuin kahdesta muuttujasta. Mitä useampia rivi- tai sarakehierarkiatasoa taulukossa on, sitä vaikeampi on löytää taulukkoasettelua (pivot) tai kuviotyyppiä, joka olisi taulukon esittämiseen sopiva.

Jos kuva ei näytä toivotulta, kokeile ensin eri kuviotyyppejä ja sitten kuvionäytön "käännä aineisto" -toimintoa. Jos ei edelleenkään löytynyt sopivaa kuviota, sulje kuvioikkuna, muokkaa taulukkoa taulukkonäytössä (Muokkaa ja laske/...). Tee sitten kuvio uudesta taulukkoasetelmasta ja kokeile siihen taas eri kuviotyyppejä.

Pienen kokeilun ja harjoittelun jälkeen yleensä alkaa yhä nopeammin löytyä taulukkoasettelu ja kuviotyyppi, jota kuhunkin aineistoon kannattaa soveltaa.

Kuvion muokkaaminen

Kuva 3: Taulukosta tehty pylväskuvio

Kuviotyyppin oletusvalintana on pylväsdiagramma. Valitaan alavetovalikosta "Pylväskuvio". Pylväiden ja viivadiagrammin lisäksi muita mahdollisesti valittavia kuviotyyppejä ovat piirakka-, alue-, hajonta- ja pyramidikuvio.

Otsikoista

Huomaa, että sovellus on kopioinut kuvan otsikoksi koko taulukon otsikon. Usein kannattaa **"Kuvioasetukset"-painikkeesta** mennä editoimaan kuviolle osuvampi otsikko. Otsikkoon voi myös lisätä alaotsikon tai piilottaa otsikot kokonaan.

Kuvion muokkaus, talletus, tulostus ja siirto omiin sovelluksiin

Kuvion vasemmalla puolella olevaa Kuvioasetukset-linkkiä käyttämällä voit muokata kuviota. Tehdyt muutokset toteutuvat vasta, kun painat "Piirrä"-painiketta. Kuvion voi tallettaa omalle tietokoneelle kohdasta "Tallenna nimellä" ja valitsemalla parhaiten sopivan kuvaformaatin.

4. Selailunäkymän rajoitukset

Www-selaimien rajoituksista johtuen näkymä selaimessa on rajoitettu 5 000 riviin ja 256 sarakkeeseen. Valintoja tehdessäsi näet koko ajan valittujen rivien ja sarakkeiden määrän.

Tiedostomuotokohtaiset rajoitukset

Excel-tiedostoille kokorajoitus on 16 000 riviä ja 250 saraketta. Muissa tiedostomuodoissa kerralla poimittavan osataulukon rajoitus on nyt 5 000 riviä ja 256 saraketta.